

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-946

12.04.2019

Уповноваженому Верховної Ради
України з прав людини

ДЕНІСОВІЙ Л.Л.

Шановна Людмило Леонтіївно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народних депутатів України Геращенко І. В. та Іонової М. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 12 квітня 2019 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 963 / 2"09" квітня 20 19р.

Уповноваженому Верховної
Ради України з прав людини
ДЕНІСОВІЙ Л.Л.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо проведення моніторингу та узагальнення
результатів аналізу публічних фактів, зокрема
публічних висловлювань, що містять ознаки дискримінації,
розпалювання ворожнечі і ненависті, а також інших порушень
прав людини, з боку кандидата у Президенти України
Зеленського В.О. у його публічній діяльності*

Шановна Людмила Леонтіївно!

До нас як до народних депутатів України надходять численні звернення громадян України, які є особами з інвалідністю або батьками дітей з інвалідністю, щодо фактів дискримінації та розпалювання ворожнечі, які мали місце по відношенню до цих осіб з боку кандидата в Президенти України Зеленського В.О.

Як відомо, у фільмі «Слуга народу – 3», співпродюсером і головною дійовою особою якого є саме Зеленський В.О., в образливому контексті по відношенню до невизначеного кола громадян України неодноразово вжито слова «дебіли», «олігофрени», «дауни».

Принагідно зазначимо, що слова «даун», «дебіл», «олігофренія» тощо є або медичними діагнозами, або частинами медичних діагнозів людей з інвалідністю, і застосовувати їх по відношенню до людини може лише лікар.

Вживання медичних термінів у лайливому та/або образливому контексті є дискримінуючим, таким, що принижує людську гідність.

Як відомо, за статистикою ВОЗ, з синдромом Дауна народжується кожне 700-те немовля. Довгий час такі діти були ізгоями в суспільстві. Протягом останні роки ми багато зробили для запровадження механізмів інклюзії і соціалізації таких дітей, для розбудови атмосфери поваги й толерантності в українському суспільстві.

Вимоги батьків особливих дітей до Зеленського В.О. зводяться до такого: негайно вибачитися за нетолерантні вислови публічного характеру, які дискримінують людей з інвалідністю, у фільмі, співпродюсером якого, а

також виконавцем головної ролі він є; відмовитися від подібних висловів у публічних виступах і кіносценаріях; беззастережно додержуватися закріплених у Конституції України принципів поваги до гідності людини і недискримінації людей, які мають інвалідність, фізичні або інтелектуальні вади.

05.04.2019 року Перший заступник Голови Верховної Ради України Геращенко І.В. публічно звернулася до Зеленського В.О. з вимогою у двадцятигодинний строк вибачитися перед людьми, яких він публічно принизив у згаданому фільмі. Тим більше, що подібні випадки є, на жаль, непоодинокими: фактично весь репертуар «95 кварталу» просякнутий ідеями дискримінації, нетерпимості до інших, ненависті тощо.

Проте попри настійливі наполягання, публічне вибачення Зеленського В.О. досі не пролунало. Так само не має вибачень від виборчого штабу Зеленського В.О., студії «95 квартал», очільником якої він є, тощо.

Між тим, громадяни України будують європейську демократичну толерантну державу, в якій мова ненависті і ворожнечі, дискримінація та утиски неприпустимі. Відповідні тенденції, публічно озвучувані політиками, які претендують на роль нових та європейських, відкидають нас від ЄС та НАТО, адже ключовими принципами цих інституцій є повага до прав людини, толерантність.

Відповідно до статті 3 Конституції України, гарантом якої планує бути Зеленський В.О., встановлено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Водночас, згідно зі статтею 102 Конституції України Президент України є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина; гарантом реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в ЄС та в НАТО.

Все законодавство України ґрунтується на принципі недискримінації, що передбачає незалежно від певних ознак: 1) забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; 2) забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; 3) повагу до гідності кожної людини; 4) забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб.

В Україні прийнято та діє також спеціальний Закон «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні». Відповідно до статті 10 цього Закону, зокрема, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини у рамках здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини та громадянина та захистом прав кожного на території України і в межах її юрисдикції запобігає будь-яким формам дискримінації та здійснює заходи щодо протидії дискримінації, а саме: здійснює контроль за дотриманням принципу недискримінації в різних сферах суспільних відносин, зокрема у приватній сфері; звертається до суду із заявами про дискримінацію з метою захисту суспільних інтересів та

особисто або через свого представника бере участь у судовому процесі у випадках та порядку, встановлених законом; проводить моніторинг та узагальнює результати дотримання принципу недискримінації в різних сферах відносин; розглядає звернення осіб та/або груп осіб з питань дискримінації; веде облік та узагальнює випадки дискримінації в різних сферах відносин; вносить пропозиції щодо вдосконалення законодавства про запобігання та протидію дискримінації, застосування та припинення позитивних дій; надає висновки у справах про дискримінацію за зверненням суду; висвітлює у щорічній доповіді питання запобігання та протидії дискримінації та дотримання принципу недискримінації; здійснює співпрацю з міжнародними організаціями, відповідними органами зарубіжних країн з питань дотримання міжнародних стандартів недискримінації; здійснює інші повноваження, визначені Конституцією і законами України.

У зв'язку з гострою актуальністю запобігання дискримінаційних проявів з боку осіб, які претендують на найвищий пост у державі, на підставі законів України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» та «Про статус народного депутата України», просимо, у межах встановленої законом компетенції, провести моніторинг та узагальнити результати аналізу публічних фактів, зокрема публічних висловлювань, що містять ознаки дискримінації, розпалювання ворожнечі і ненависті, а також інших порушень прав людини, з боку кандидата у Президенти України Зеленського В.О. у його публічній діяльності.

У разі виявлення таких фактів просимо вжити передбачених законом заходів реагування з метою недопущення подібних діянь у майбутньому та поновлення порушених прав громадян України.

Про результати розгляду цього депутатського запиту просимо поінформувати у строки, встановлені законодавством.

З повагою

І.В. ГЕРАЩЕНКО (посв. № 073)

М.М. ІОНОВА (посв. № 087)